

treuren. Het reeds vermeld affterven van den Heer SCHRÖDER, die het Lidmaatschap van de Eerste Klasfe met dat van de Derde vereenigde, heeft de Derde Klasfe van dat voorregt verftoken. Zij verloor daarenboven eenen Geasfociëerde en eenen Correspondent, door het overlijden van GUSTAAF HUGO (overl. 15 Sept. 1844) en van HENDRIK VAN ROYEN (geft. 16 Julij 1844), twee grijsaards, meer verfchillend nog in geaardheid en verdienften, dan in landaard en maatschappelijke betrekking, en toch, beide blakende van ijver voor al wat goed en fchoon is. Aan beiden heeft de Secretaris der Klasfe, waartoe zij behoorden, op gisteren de regtmatigfte hulde toegebracht. Ik eerbiedig met hem in HUGO, den Stichter eener Regtsgeleerde School, die van onberekenbaren invloed op de ontwikkeling der regtswetenfchap geweest is en nog is, en het geeft mij een weemoedig genoegen, met hem, den naam van HUGO te vermelden, die, onze vriendschap en gemeenfchappelijke werkzaamheid kennende, ons zoo gaarne te zamen noemde. Met VAN ROYEN verbond mij de band des bloeds en der dankbaarheid, doch als Voorzitter des Inftituuts voegt het mij van mijnen rouw te zwijgen, en VAN ROYEN, bevorderaar en beoefenaar der Letteren, is herdacht.

Nog blijft mij het verlies der Vierde Klasfe! Neen! Nog blijft mij een verlies te vermelden, hetwelk meer dan enig ander het geheele Inftitoot betreft.

Gij gevoelt, Medeleden! dat ik het affterven herdenk van JACOB DE VOS WILLEMSZ., finds meer dan dertig jaren één' der werkzaamfte Leden; finds bijna zooveel tijd Secretaris der Klasfe, die, in hem, den fmaakvollen kenner en beoefenaar, den ijverigen voorftander der kunst, de ziel en het leven harer bijeenkomsten, verloor. Ik moet van hem meer opzettelijk fpreken, omdat hij tot geene der beide Klasfen behoorde, die gisteren of morgen hare Openbare Zitting houden, en ik doe het gaarne; want van hem te fpreken, is te doen zien, hoe men naar het beteré moet blijven ftreven, offchoon men het volmaakte nooit bereiken zal.

JACOB DE VOS WILLEMSZ. was geboren op 5 December 1774. Hij ge-

genoot geene zoogenaamd geleerde opvoeding, want hij was voor den handelftand beftemd; doch hij bezocht de Latijnfche Scholen dezer ftad, en werd daar bekend gemaakt met de oude Schrijvers, welke hij federt als de vrienden zijner jeugd steeds bleef hoogachten en liefhebben. Geene handelszaken, aan welke hij juist op zijnen zestienden verjaardag werd toegewijd, deden hem zijnen CICERO en HORATIUS vergeten, en hoe gereedelijk bragt hij zijne achting voor de oude Letterkunde op derzelve beoefenaars over! Vreemde Talen fpraken weinigen zoo gemakkelijk als hij, en de voortbrengfelen der Franfche, Duitfche en Engelfche Letterkunde bragten het hunne bij, om zijnen geest die eigenaardige levendigheid bij te zetten, welke hem in zijne jeugd een' hartstogtelijken voorftander en beoefenaar maakte der Toonkunst, en tot een' der ijverigfte Leden van het Haarlemfch Genootfchap, onder den naam van *Democriet*. Op meer gevorderden leeftijd bragt die frifchheid van geest het hare bij, om hem dat jeugdig voorkomen te geven, hetwelk hem voor den oudften broeder zijner zonen deed aanzien. Het was die fmaak voor de Letteren, op de kennis der oude Letterkunde gegrond, welke aan alles, wat DE VOS fchreef of fprak, eenen behagelijken vorm, eene aangename kleur, eene (als ik die uitdrukking bezigen mag) *klafieke* eenvoudigheid of helderheid bijzette.

DE VOS bragt dien klafieken zin over op zijne befchouwing van de Kunften, en op zijne beoordeeling van hare voortbrengfelen.

Vandaar dat hij de *teekenkunst*, waarop hij zich reeds als knaap met ijver had toegelegd, en waarin zijne verdienften, ten jare 1801, van wege de Maatschappij *Felix Meritis*, door de toekenning der Zilveren Medaille waren erkend geworden, steeds als de eerfte onder de Beeldende Kunften bleef befchouwen, en dat hij vooral die Schilderfchool op den hoogften prijs ftelde, waarbij de teekenen boven het penfeel werd gewaardeerd. Het is zoo, de voorkeur, die hij in dit opzigt fomtijds aan vreemden boven landgenooten moest toekennen, was dezen niet altijd even aangenaam; maar DE VOS fprak op grond van zijne overtuiging, en hij was altijd gereed, met het potlood in de hand, reden van zijn afkeurend oordeel te geven, en, in weinige maar fiks en krachtig ter neder geftelde trekken,

aan te toonen, waar en in wat opzigt de kunstenaar gedwaald had. Geene keur van kleuren, geene bevallige verdeeling van licht en bruin kon bij DE VOS goedmaken, wat aan de juistheid der teekening ontbrak. Dat de man, die zóó dacht, de beeldhouwkunst en het graveerstift op hoogen prijs stelde, dat hij eenen afschuw had van al wat, als bloot werktuigelijk, den edelen naam van *kunst* onwaardig was, behoeft naauwelijks gezegd te worden.

De kunstzin, die DE VOS in zoo hooge mate onderscheidde, maakte het onmogelijk, dat hij zijnen vurigen geest bij de beeldende kunsten bepaalde. Ook de muziek vond in hem eenen beminnaar en kenner. Ook bij haar strekte hem zijne klasieke geest tot rigtsnoer. Het was niet het te boven komen van moeilijkheden, wat hij in de uitvoering, noch het ten toon spreiden van diepzinnige muzikale geleerdheid, wat hij in de compositie bijzonder onderscheidde. Het liefelijke en aangename, het natuurlijke en bevallige, het krachtvolle en verhevene, sprak ook in de toonen der muziek tot zijnen zuiveren en helderen geest.

Zóó schakelden zich de verschillende talenten van den voortreffelijken DE VOS aanéén, om eenen keten te vormen, die, al wat goed en schoon is, omvatte. Is het wonder, dat een man als hij, achtervolgens Lid van een aantal geleerde Genootschappen, Lid en Vice-President van de Academie van Beeldende Kunsten, reeds in 1813 tot Lid onzer Vierde Klasse gekozen, en al spoedig tot haren vasten Secretaris werd aangesteld? DE VOS werd toen reeds begroet (*) „als een man van den besten wil en de uitgebreidste kennis;” als „de ware ophouder van eenen stam, die — toen reeds — meer dan eene halve eeuw aan geleerdheid en fraaije kunsten was toegewijd.” Gij weet het, Medeleden! Gij weet het inzonderheid, Leden van de Vierde Klasse! DE VOS heeft die verwachting niet teleurgesteld: hij, die ook in de Klasse, zoo hij het volmaakte niet bereikte, rusteloos en onvermoeid, gedurende eenen menschenleeftijd, naar het

(*) De aangehaalde woorden zijn van den Heer C. APOSTOOL, uitgesproken ter Zevende Algemeene Vergadering, volgens daarvan opgemaakt Proces-Verbaal, bl. 38.

het betere bleef trachten. Eerlijk van hart, open van karakter, bezielde met de vurigste liefde voor de kunst, wist hij op te wekken, aan te sporen, te waarschuwen, te bestraffen; want hij trad niet terug, waar, naar zijne overtuiging, het belang der kunst op het spel stond en, hoe gereed ook zijn gevoelen voor welgegronde tegenspraak op te geven, dan kende hij geen plooiën met de waarheid, geen wijken voor gezag en magtspreuk.

DE VOS was een goed burger, een verstandig vader. Hij was ook een hartelijk vriend. Gij herinnert het U, hoe het plotseling afsterven van zijnen Vriend, onzen onvergetelijken W. DE CLERCQ, weinige weken voor onze laatste Algemeene Vergadering, hem getroffen had. Helaas! Hij overleefde hem slechts weinige maanden. Hij overleed op den 23sten Julij des vorigen jaars. Hij heeft naar het betere getracht, en bereikte de kust, waar hij de Volmaaktheid kent!

Ik heb de gewigtigste bijzonderheden van het voorgevallene, sedert de jongste Algemeene Vergadering, voor zooverre zij het geheele Instituut betreffen, vermeld. Welke de verblijdende uitslag geweest is der Prijsuitloving, ingevolge het Legaat van wijlen ons Medelid Mr. JACOB HENDRIK HOEFFT, is U, uit het daarvan, op gisteren, ter Openbare Vergadering uitgebragt Verslag, gebleken. Het is eene bemoedigende gedachte, dien uitslag reeds bij eene eerste Prijsuitschrijving te mogen vermelden. Mogt het gegeven voorbeeld van giften en makingen, ten behoeve des Instituuts, tot het bereiken van nuttige en de eere des Vaderlands bevorderlijke oogmerken, onder de Leden des Instituuts of daarbuiten, navolging vinden, en wij, ook langs dezen weg, worden in staat gesteld naar het betere te trachten!

Van deszelfs Koninklijken Beschermer, van 's Konings Minister voor de Binnenlandsche Zaken, van alle gevestigde Overheden en Collegiën, ondervond het Instituut, waar het pas gaf, de meeste blijken van belangstelling en achting. Van 's Konings gunst zal ook het Verslag van den staat onzer geldmiddelen, en van de verhoogde belangstelling in het In-